

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel

datum	1. Inleiding
17 december 2013	Bij brief van 15 november 2012 heeft het instellingsbestuur van de Erasmushogeschool Brussel te Brussel een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse
onderwerp	Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk
Definitief besluit	(professioneel gerichte bachelor).
accreditatierapport en -besluit	
(001050)	
bijlage	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling
1	uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA).
	De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling: – Voorzitter en domeindeskundige: Ben Bierings was werkzaam bij Zuyd Hogeschool en de Katholieke Hochschule in Aken. – Onderwijsdeskundige: Marielle Geelen is adjunct-directeur aan de Fontys Hogeschool Pedagogiek. – Domeindeskundige: Laurent Dewilde is directeur van de vzw Startcentra Sociale Economie West-Vlaanderen en kabinetsmedewerker bij vice-minister president Ingrid Lieten. – Domeindeskundige: Koen Hermans is projectleider van LUCAS (Centrum voor zorgonderzoek en consultancy) en deeltijds docent in het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven. – Projectbegeleider: Klara De Wilde is stafmedewerker Vlhora – Secretaris: Ciska De Ruyver is aangesteld door Vlhora De visitatie heeft plaatsgevonden op 9, 10 en 11 mei 2011. Het visitatierapport dateert van november 2012.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLHORA vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig tot stand is gekomen.

Wel heeft de NVAO op 27 juni 2013 aanvullende informatie opgevraagd met betrekking tot de volledige curriculumherziening waarmee de opleiding tijdens de visitatie juist was gestart, om zo een goed beeld te krijgen van de bereikte voortgang. De NVAO heeft kunnen constateren dat de opleiding stelselmatig werkt aan de uitvoering van de curriculumherziening die in 2016 moet zijn voltooid.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De doelstellingen zijn afgestemd op de decretale bepalingen. Het opleidingsprofiel is autonoom opgesteld door de opleiding en werd achteraf afgetoetst aan het Vlaamse Baobap-plus profiel.

De opleiding formuleerde haar opleidingsdoelstellingen in 9 competenties. De commissie vindt deze voldoende uitgewerkt. Alhoewel interculturele competenties en internationalisering zijn verwerkt in de doelstellingen heeft de commissie vast gesteld dat deze momenteel nog maar in beperkte mate worden verwezenlijkt. Zij vraagt om de oorspronkelijke keuzes te revitaliseren, waar nodig te actualiseren en vooral met meer nadruk uit te voeren (zeker gezien locatie van de opleiding). Zij raadt de opleiding aan om haar visie en doelstellingen, met extra inspanning, door te zetten en te vertalen naar een helder en samenhangend onderwijsconcept, een ondernemende maatschappelijke dienstverlening en een uitgebreid onderzoeksprogramma.

De opleiding heeft momenteel een generalistische stam voor de 2 afstudeerrichtingen (MW en SCW) en één specialistische traject voor de afstudeerrichting SJD. De commissie bekrachtigt het voornemen om de competenties per afstudeerrichting te concretiseren. De opleiding discussieert nog over de precieze positionering van opleiding/afstudeerrichtingen. De commissie waardeert deze ruimte voor kritische reflectie maar spoort de opleiding aan om duidelijke keuzes te maken. Op dit moment acht zij dit proces, dat de opleiding organisch noemt, eerder diffuus zo niet ambivalent, en ieder geval niet productief. De commissie mist vooralsnog een uitgewerkte koppeling van het competentieprofiel, de afstudeerrichtingen en de vertaling ervan naar het programma. Gezien bij de studenten doelstellingen en onderliggende visie ook niet altijd gekend zijn vraagt de commissie om hieromtrent ook beter te communiceren.

Pagina 3 van 13 De commissie stelt vast dat er formeel en informeel overleg is met het werkveld over het competentieprofiel maar zij vindt dat deze werkveldinput te beperkt is, te weinig geformaliseerd, te laat op gang is gekomen en nog niet resulteert in een structurele dialoog. De commissie spreekt haar sterke waardering uit voor de aanzet om internationalisering uit te werken via het actieplan 'Interculturaliteit en Internationalisering' en stimuleert de opleiding om hierin verder te gaan. Zij beveelt aan om zich verder te beraden over de betekenis van de grootstedelijke context voor de opleiding en deze beter te benutten. De commissie waardeert dat de opleiding een eigen inhoudelijke visie op het beroep ontwikkelde maar betreurt dat het werkveld niet actief betrokken was bij het ontwerpen ervan.

Programma

Er is een sterke beroepsgerichtheid in het programma aanwezig is. De commissie waardeert de spreiding van de stages over de 3 opleidingsjaren maar vraagt om de nodige aandacht te hebben voor kwaliteitscontrole van de eerstejaars stageplaatsen en stagebegeleiding. Ten aanzien van buitenlandse stages stuitte zij op de paradox dat studenten melden dat dergelijke stages niet echt aangemoedigd worden waar de opleiding spreekt over een geringe interesse bij de studenten.

Naast de stage is het opleidingsonderdeel Exploratie sociaal werk een essentieel ankerpunt voor de beroepsontwikkeling. De commissie adviseert evenwel om dit opleidingsonderdeel op korte termijn grondig te herzien.

De commissie merkt dat er veel aandacht voor beroepsvaardigheden is, maar stelt dat het noodzakelijk is om de training steviger in het programma te verankeren.

De commissie stelt vast dat er een duidelijke lijn zit in hoe de studenten werken met en rond onderzoek, maar deze is niet verankerd in een breder onderzoekskader. Zij oordeelt dat onderzoek, dienstverlening en onderwijs veel meer in samenhang kunnen worden opgepakt en stimuleert om het werkveld beter te informeren over de mogelijkheden ter zake.

De commissie merkt op dat de omslag naar competentiegericht onderwijs nog maar pas is gemaakt en kennelijk een uiterst moeizaam proces is. Het competentieprofiel dient nog verder in het curriculum te worden geïmplementeerd. De opleiding heeft een matrix waarin de beoogde competenties worden gedekt door de opleidingsonderdelen maar dat deze matrix wordt nog niet als instrument gebruikt om de competentieopbouw in de verschillende afstudeerrichtingen vorm te geven. De commissie stelt wel dat de inhoud van het bestaande programma gerelateerd is aan de doelstellingen en dat het qua inhoud en niveau beantwoordt aan de gangbare eisen.

Hoewel de opleiding zegt de leerlijnen te gebruiken als intern ordeningskader, vindt de commissie de hantering van dat kader niet alleen erg laat gestart, maar vooralsnog ook weinig productief. Zij stelt vast dat de opleiding de leerlijnen niet echt gebruikt. De leerlijnen bieden volgens sommige lectoren een logische samenhang in het programma, maar anderen hebben uitgesproken reserves bij het model. Bij de studenten blijkt het model in het geheel niet gekend! De commissie beveelt ernstig aan om de leerlijnen effectief te gebruiken en de samenhang en onderliggende programmadoelstellingen naar de studenten te communiceren.

De opleiding ordent haar programma naast de leerlijnen ook via de programmajaren die zorgen voor de geleidelijke competentieontwikkeling en via de afstudeerrichtingen die zorgen voor de specialisering. De opleiding beseft dat in die huidige opbouw het eerste programmajaar (zwaar theoretisch eerste semester) kan zorgen voor de uitval van mogelijk competente sociale werkers.

Pagina 4 van 13 Deze programma-opbouw sluit bovendien niet goed aan op de Brusselse instroom. De commissie vindt het voornemen van programmaherschikking een noodzakelijke eerste stap, maar meent dat het hoog tijd is voor een doortastend vervolg.

De commissie betreurt ook, samen met de afgestudeerden, dat de opleiding geen andere keuzemogelijkheden aanbiedt dan de afstudeerrichtingen. Zij vraagt om zo spoedig mogelijk te voorzien in bijkomende keuzemogelijkheden. De studenten gaven enkele concrete verbeterpunten aan de commissie met betrekking tot het programma. De commissie verzoekt de opleiding om deze verbeterpunten te onderzoeken en mogelijkerwijs aanpassingen door te voeren.

De commissie mist tot slot heldere procedures voor curriculumherziening. Door het volgen van een "organisch ontwikkelingsproces" blijven duidelijke keuzes achterwege en ontstaat extern een ambivalent beeld van de opleiding. De commissie vindt het voorstel om een onderwijskundige (hogeschoolniveau) in te schakelen positief. Zij gaat ervan uit dat deze het veranderingsproces in goed overleg met het opleidingsteam zal begeleiden en beveelt aan om, in samenspraak met de onderwijskundige voor deze curriculumherziening een SMART actieplan op te stellen en daarbij studenten en het werkveld nauwer te betrekken. De commissie vindt dat de internationale dimensie in het programma momenteel te beperkt uitgebouwd is. De opleiding is zich hiervan bewust en beschikt hiervoor sinds kort over een actieplan 'Interculturaliteit en internationalisering' en een nota 'De weg naar een intercultureel verantwoord curriculum'. De commissie stelt vast dat de eerste resultaten zichtbaar worden en vindt dat er kansrijke nieuwe initiatieven gestart werden. Zij waardeert de inspanning maar vraagt aandacht voor het vergroten van het draagvlak bij alle docenten.

De opleiding heeft 2 standaardtrajecten: een studieprogramma gespreid over 3 jaar en het traject 'Talenttraining' voor risicogroepen met intensieve individuele begeleiding dat 4 jaar duurt (eerste jaar wordt gespreid over twee voltijdse academiejaren met telkens 30 ECTS). De commissie stelt vast dat het programma progressief opgebouwd is van theorie naar praktijk en met toenemende complexiteit. Het minimalistisch hanteren van het leerlijnmodel leidt echter volgens haar tot een gemis aan verticale samenhang. Zij merkt evenwel dat voor studenten de samenhang momenteel aanwezig is door het steeds expliciet terugkeren van de competenties bij de diverse opleidingsonderdelen.

De commissie merkt verder op dat de docenten voornamelijk informeel samenwerken en dat de vakinhoud overwegend een persoonlijke keuze is van de docent. De commissie meent dat samenhang in een programma gebaseerd dient te zijn op doordachte, systematische verbindingen tussen opleidingsonderdelen. De studenten en de alumni stellen wel dat verschillende docenten een duidelijke link leggen tussen de theoretische opleidingsonderdelen en de beroepspraktijk.

De commissie vindt de horizontale samenhang in het derde jaar weinig doordacht. Bij uitstek in het derde jaar dient volgens haar de integratieve dimensie naar voren te komen. Zij adviseert om de samenhang grondig te herdenken en systematisch af te stemmen via centrale casussen, thema's of projecten, die in functie staan van een meer omvattende en integratieve Bachelorproef.

De commissie meent dat er voldoende mogelijkheden zijn voor het inrichten van flexibele leerroutes.

De commissie stelde vast dat er geen opmerkelijke knelpunten rond studiebelasting zijn maar merkt dat er op het einde van het derde jaar een piekbelasting is. Zij stelt dat men het programma en de planning van het dit jaar dient te herdenken.

Pagina 5 van 13 De opleiding doet haar studietijdmeting via een jaarlijkse peiling naar de algemene studeerbaarheid en de verdeling van de studiebelasting en bevragingen per opleidingsonderdeel bij afronding er van.

Daarnaast kunnen de studenten via de opleidingscommissie moeilijkheden en tekortkomingen van het programma aanbrengen en door de aanspreekbaarheid van de docenten ook rechtstreeks in dialoog gaan.

De opleiding organiseert sinds kort ook gesprekken met focusgroepen van elk jaar over het voorgaande jaar. Ondanks dit alles acht de commissie het toch wenselijk om rond studietijd een meer systematisch beleid te ontwikkelen waardoor knelpunten beter in kaart worden gebracht en preventieve maatregelen mogelijk worden.

De algemene, afwijkende en bijzondere toelatingsvoorwaarden worden omschreven in het OER en er is een EVK/EVC procedure. Voor houders van het diploma van het Hoger Instituut voor Readaptatiewetenschappen werd een verkort traject uitgewerkt.

In het specifiek opleidingstraject Talenttraining dat rekening houdt met de competenties van de nieuwe studenteninstroom vangt men de BSO-instroom goed op en boekt men resultaten. De commissie waardeert dit. Zij vindt wel dat men een te klein aantal belanghebbende studenten bereikt en vraagt om uit te zoeken hoe het bereik kan worden vergroot.

Door de lage studentenaantallen is de commissie bezorgd over de bestaansvoorwaarden van de opleiding en haar afstudeerrichtingen. Zij raadt aan om mogelijkheden van samenwerking te onderzoeken.

De opleiding bestaat uit 180 studiepunten en voldoet hiermee aan de formele eisen.

De opleiding heeft zich georiënteerd op een constructivistisch onderwijsconcept en het leerlijnenmodel. De commissie stelt vast dat deze oriëntatie evenwel nog niet geleid heeft tot een duidelijke keuze. Twee didactische modellen functioneren naast elkaar. Het eclectisch gebruik van nieuwe werkvormen kan het ontbreken van één herkenbaar en samenhangend concept niet compenseren. De opleiding is zich bewust van de botsing tussen de 2 paradigma's. De commissie maakt zich ernstig zorgen over de vastgestelde spanning. Zij vindt het absoluut ongewenst om deze situatie te laten voortduren en verwacht op korte termijn een uitgesproken keuze en een consequente implementatie daarvan. De commissie vindt het noodzakelijk dat men doordenkt over het gebruik van onderwijsvormen. Zij erkent dat docenten eigen expertise hebben maar een claim op academische vrijheid, zeker in de actuele ambivalente situatie, acht ze een ongewenst risico.

De commissie vindt dat de kwaliteit van het cursusmateriaal en de onderwijsmiddelen van ongelijk niveau is. Zij verwacht dat men dit beter afstemt en aanstuurt om op korte termijn te komen tot een doorlichting en aanpassing van het studiemateriaal.

De commissie constateert dat de elektronische leeromgeving weinig, en ook niet echt interactief, wordt gebruikt. Zij betreurt dat hiervoor geen verbeteracties zijn voorzien. Zij besluit dat momenteel de beleidsmatige omkadering ontbreekt om de werking van een ondersteunende elektronische leeromgeving te laten slagen en stelt dat duidelijke beslissingen noodzakelijk zijn en ondersteuning gewenst is.

Er zijn duidelijke procedures voor evaluatie, deliberatie en betwisting.

Momenteel kiezen docenten per opleidingsonderdeel een passende evaluatievorm. De opleiding is er zich van bewust dat het gestructureerd nagaan van de relatie tussen evaluatie en competenties op opleidingsniveau noodzakelijk is.

Pagina 6 van 13 Deze intentie om te komen tot een meer geïntegreerd toetsingsbeleid mag nu volgens de commissie worden gevolgd door een concreet actieplan.

De commissie stelde vast dat de examenvragen relevant waren en ook meestal van toepassing op de beroepspraktijk.

Zij kon evenwel niet altijd terugvinden welke beoordelingscriteria gelden en hoe deze toegepast worden. De commissie stelt vast dat de opleiding verschillende toetsingsvormen gebruikt, maar meent dat het competentiegericht toetsen nog verder uitgewerkt dient te worden. De opleiding moet het assessment, als een voor de hand liggend toetsingsinstrument bij competentiegericht onderwijs, nog volledig ontwikkelen. De commissie beveelt aan om hier snel werk van te maken. Zij vindt het gebruik van het portfolio in het eerste jaar positief maar stelt dat dit middel op meer uniforme wijze opgevolgd en beoordeeld dient te worden. De commissie meent ook dat de begeleiding en bijgevolg de beoordeling van de kijkstage in het eerste opleidingsjaar herdacht moet worden. Het beoordelen van de competenties bij de stages in het tweede en het derde opleidingsjaar gebeurt volgens de commissie op adequate wijze.

De beoordeling van het eindwerk gebeurt voornamelijk door experts uit het werkveld. Het werkveld vindt het niveau van de eindwerken op inhoud, opbouw, taal en kritische reflectie merendeels goed, maar er is ook een enkel minder eindwerk bij. De commissie stelt vast dat de eindwerken van de afstudeerrichting SJD van behoorlijk niveau zijn. De commissie vindt wel dat de instructies voor de begeleiding en de beoordeling van het eindwerk te summier zijn.

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp 'Programma' voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

"De commissie stelt vast dat de didactische ambivalentie en het gemis aan besluitvaardigheid daaromtrent, repercussies heeft voor meerdere programmacetten. Toch concludeert de commissie dat een voldoende beoordeling op onderwerpniveau gerechtvaardigd is, op basis van de waargenomen wil tot verandering bij het docententeam, enkele vertrouwenwekkende initiatieven die zijn genomen en de positieve dynamiek die het BSV-traject hierbij inbrengt. De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt vast dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen."

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp 'Programma' en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp 'Programma' derhalve als voldoende.

Inzet van personeel

De docenten beschikken over werkveldervaring en zijn dikwijls nog actief zijn in het werkveld. De commissie waardeert dat de deskundigheid de diversiteit van het sociaal werk dekt en er voldoende specialisatie is. Zij vindt het ook positief dat mogelijke hiaten worden opgevangen door inzet van gastdocenten.

De professionalisering bestaat uit didactische vorming en vakinhoudelijke vorming. De commissie merkt dat er weinig vakinhoudelijke vorming wordt gevolgd (wegens lessenrooster weinig flexibel en overbelasting personeel). Zij besluit dat er nood is aan ruimte voor deskundigheidsvorming. En beveelt aan om de professionalisering op creatieve manier te koppelen aan internationalisering, PWO en MDV.

De commissie vindt de internationale contacten van de docenten zeer beperkt en betreurt dat er weinig docentenmobiliteit is. Zij stelt dat men dit nog verder dient uit te werken.

Pagina 7 van 13 De opleiding beschikt over een team van 13,8 VTE (9FT en 10HT) en heeft ook 7 gastdocenten (voor 0,51 VTE). De opleiding heeft 185 studenten. De student/docent-verhouding is 15,85.

Deze ratio is gunstiger dan het Vlaamse gemiddelde maar de hoge werkdruk wordt vooral veroorzaakt door de hoeveelheid taken rond de onderwijstaken. De commissie is bezorgd over de toekomst van de opleiding. Indien de studenteninstroom verder krimpt en/of als de studentenuitval in het eerste jaar verder stijgt, dan zal het docentenkorps dienovereenkomstig moeten krimpen en komt zo de uitvoerbaarheid van de opleiding in het gedrang. De commissie constateert hierover de zorg bij het management, maar vraagt zich af hoe sterk de 'sense of urgency' doorwerkt in het gevoerde personeelsbeleid. Zij beveelt daarom een onderzoek omtrent een verdergaande samenwerking met de HUB aan. De commissie vindt het personeel vakinhoudelijk en onderwijskundig competent. Het is voor dit klein docententeam niet evident is om de grote verscheidenheid aan taken op te pakken maar de betrokkenheid is groot. De commissie waardeert dan ook de grote inzet van het team. Zij vraagt het opleidingshoofd wel om het docentenkorps sterker aan te sturen. De commissie constateert dat er geen knelpunten zijn met betrekking tot het gevoerde personeelsbeleid. Er is een selectie- en aanwervingsbeleid, een degelijk onthaal, een duidelijke taaktoewijzingsprocedure, een functionering- en evaluatiebeleid en aandacht voor professionalisering. De commissie acht de ondersteuning op didactisch gebied vanuit de hogeschool/ departement evenwel tamelijk beperkt. Zij adviseert om de professionalisering op didactisch vlak te ondersteunen door de onderwijskundige van de hogeschool.

Voorzieningen

De commissie vindt dat de huisvesting en de materiële voorzieningen aangepast zijn aan de doelstellingen van de opleiding en dat de nieuwe campus meer dan voldoende mogelijkheden biedt om een variatie aan onderwijsvormen en studiebegeleiding te faciliteren. De hogeschool koos ervoor om de opleiding in de campus Dansaert te vestigen om haar zo in het stadsweefsel te plaatsen en de focus op Brussel mogelijk te maken. Het nieuw samengestelde departement (waarbinnen verschillende opleidingen) biedt het voordeel dat men in samenwerking opleidingsonderdelen (bijvoorbeeld Frans) kan aanbieden. De commissie stelt bovendien vast dat de locatie een boeiende sociaal-culturele omgeving voor studie, stage en ontspanning biedt. Zij vindt dat de mogelijkheden die het gebouw biedt in en voor de wijk verder benut kunnen worden en moedigt aan om hierin verder kansen te onderzoeken.

De bibliotheek heeft ruime openingsuren en de commissie meent dat het digitale aanbod voldoet en dat men beschikt over een actuele collectie.

De opleiding organiseert haar studiebegeleiding aan de hand van 5 complementaire pijlers: studieloopbaan-begeleiding; vakinhoudelijke studiebegeleiding; begeleiding op het vlak van studiemethode en studievaardigheden; studentenbegeleiding en ombudsdienst. Het begeleidingsaanbod is enerzijds gericht op studieproblemen voorkomen, signaleren en oplossen en biedt anderzijds hulp bij de voorbereiding op de maatschappelijke positie (instroom-, doorstroom- en uitstroombegeleiding). De commissie vindt dat het systeem samenhangend en compleet is uitgebouwd en gekoppeld aan een visie waarin de 'waarderende aanpak' centraal staat. Zij waardeert het uitgebreid, divers en doordacht pakket aan begeleidingsvormen dat op de verschillende stadia wordt ingezet, van signaleren tot en met oplossen. Zij nodigt de opleiding uit om bij de verdere doorvoering van competentiegestuurd onderwijs en de keuze van een passend didactisch model, goed te kijken naar de mogelijkheden die dit biedt voor maatwerk.

De hogeschool zette een organisatiestructuur (EFQM-gebaseerd) op voor de kwaliteitszorg en hanteert een systematisch cyclische model (PDCA) met verschillende instrumenten. De commissie stelt echter vast dat de opleiding zich minder betrokken voelt op deze aanpak en merkt dat men een eigen methodiek gebruikt die weinig planmatig en gestructureerd is. De opleiding liet weten dat deze informele aanpak voor haar effectief is. De commissie meent echter dat men een evenwicht dient te vinden tussen de formele en informele kwaliteitszorg. Zij stelt dat de opleiding verbetering nastreeft, maar dat een doordachte kwaliteitslijn ontbreekt. Daardoor is het niet altijd duidelijk wat de streefdoelen en normen zijn. De commissie stelt wel goede praktijken vast in de opleiding (bijvoorbeeld: actieplan Interculturaliteit en internationalisering en de studiebegeleidingsaanpak). De commissie beveelt de opleiding aan om de PDCA-cyclus verder te expliciteren, streefdoelen te formuleren, een jaarlijks actieplan op te stellen met prioriteiten en te rapporteren over de ingezette acties en behaalde resultaten. Zij beveelt aan om daarbij zorg te dragen voor voldoende draagvlak bij de medewerkers van de opleiding.

De commissie meent dat door de te weinig gestructureerde kwaliteitszorg het moeilijk is om in te schatten wat de stand van zaken is van sommige verbeteringstrajecten. Zij stelt vast dat heel veel actiepunten nog in de 'plan-' en 'do' fase blijven hangen en de 'check' weinig gebeurt. Zij vraagt de opleiding daarom ook aandacht te hebben voor de opvolging van de effecten van de verbeteringsmaatregelen.

De commissie stelt vast dat de opleiding aan de slag ging met de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie. Zij vindt de resultaten echter niet op alle punten even overtuigend en betreurt dat men in het ZER buiten de aandachtspunten van de vorige visitatie, geen eigen streefdoelen en bijbehorende verbeteracties benoemt.

De opleiding gebruikt de metingsresultaten en de informatie van de overlegorganen en stelt maatregelen ter verbetering op, maar pakt dit niet gestructureerd aan. De commissie wijst erop dat weinig planmatige formulering van verbeteringsmaatregelen kan zorgen voor een gebrekkige opvolging en borging evenals een slechte communicatie hierover.

De commissie stelt vast dat alle interne en externe belanghebbenden formeel en informeel worden betrokken bij de opleiding.

Het personeel wordt formeel betrokken bij de interne kwaliteitszorg en er is ook veel informeel overleg tussen de docenten.

De opleidingscommissie is het studentenplatform. Studenten waarderen dit platform ten zeerste. De commissie waardeert de degelijke werking ook. Zij stelt vast dat de opleiding de studenten stimuleert en motiveert om deel te nemen aan de opleidingscommissie en constateert dat er ook een levendige informele overlegcultuur is.

De commissie vindt de contacten met het werkveld momenteel beperkt en meent dat er nog te weinig beroep gedaan wordt op inhoudelijke inbreng van het werkveld. Zij besluit dat men dient na te denken over een structurele dialoog met het beroepenveld.

De commissie stelt vast dat het alumnibeleid nog in de kinderschoenen staat en nog geen doordachte omkadering heeft. Zij beveelt aan dit uit te bouwen en na te denken over navorming die aansluit bij nieuwe tendensen in het werkveld.

Resultaten

De commissie oordeelt dat de studenten de beoogde eindkwalificaties behalen. Uit de contacten met het werkveld blijkt dat de bereikte resultaten beantwoorden aan hun verwachtingen.

Pagina 9 van 13 De opleiding voerde een alumni-enquête uit. Er was een respons van 16%. De commissie vindt dat te weinig om op basis hiervan overtuigende conclusies te kunnen trekken. Zij vraagt om gepaste acties te ondernemen om de respons te verhogen.

De commissie stelt vast dat de opleiding de nadruk legt op een brede inzetbaarheid binnen het sociaal werk maar vindt dit niet echt terug in de eindwerken die ze gelezen heeft. Ze vindt de gelezen eindwerken zeker voldoende maar niet echt van hoog niveau. Daarnaast stelt ze vast dat de beoordeling vrij hoog ligt en ze stelt zich vragen over de instructies en regels aangaande de scoring. Ze beveelt daarom aan om duidelijke criteria en richtlijnen op te stellen met betrekking tot de beoordeling van de eindwerken.

De commissie stelt vast dat inkomende en uitgaande studentenmobiliteit laag is. De commissie betreurt dat. De nog zwakke internationale dimensie van de opleiding, wordt ook door de alumni minder gewaardeerd. De commissie dringt aan om de mobiliteit te stimuleren en te faciliteren.

Momenteel ligt het slaagcijfer van de eerstejaars studenten rond de 50%. Het traject Talenttraining voor de zwakkere studenteninstroom boekt zeer goede resultaten (tegen de 100%). Gezien deze resultaten vindt de commissie dat de opleiding de keuze voor dit traject nog meer dient aan te moedigen. De slaagcijfers in het tweede en het derde opleidingsjaar liggen opvallend hoger en benaderen de 100%. Ongeveer 70% van de studenten halen hun diploma op 3 jaar tijd en ongeveer 20% heeft 4 jaar nodig.

De commissie merkt op dat het aantal studenten met een individueel traject de afgelopen jaren meer dan verdubbeld is, waardoor ook deze opleiding wordt geconfronteerd met de noodzaak tot extra inspanningen zonder daarvoor financiële compensatie te krijgen.

De opleiding beschikt niettegenstaande de beperkte uitval over een procedure voor uitvalmonitoring. De studiebegeleiders verklaren de beperkte uitval door de snelle kennismaking met het werkveld.

De commissie beveelt de opleiding met aandrang aan om duidelijke doelstellingen en streefcijfers te formuleren met betrekking tot haar onderwijsrendement.

Conclusie

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie: voldoende

onderwerp 2, programma: voldoende

onderwerp 3, personeel: voldoende

onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

onderwerp 6, resultaten: voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn."

In haar reactie op de eerste terugmelding van het opleidingsrapport gaf de opleiding gaan volgende verbeteracties uitgevoerd of gepland te hebben:

- Sinds de visitatie is een SMART-actieplan opgemaakt voor de curriculumherziening dat systematisch wordt opgevolgd.
- In de curriculumherziening die dit academiejaar moet afgerond zijn, zal het toetsbeleid een wezenlijk onderdeel vormen.

De commissie heeft op basis hiervan geen aanpassing van de oordelen doorgevoerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande en de opgevraagde aanvullende informatie tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De

Pagina 10 van 13 NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

Aanbevelingen

De NVAO stelt vast dat de commissie de opleiding positief beoordeelt, maar in haar bevindingen een aanzienlijk aantal tekortkomingen rapporteert. De commissie doet ten aanzien van deze verbeterpunten duidelijke aanbevelingen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende aanbevelingen:

- De commissie raadt de opleiding aan om haar visie en doelstellingen, met extra inspanning, door te zetten en te vertalen naar een helder en samenhangend onderwijsconcept, een ondernemende maatschappelijke dienstverlening en een uitgebouwd onderzoeksprogramma.
- De commissie vraagt aan de opleiding om te investeren in het doordenken, bespreken, en uitbouwen van een breed draagvlak in het werkveld bij het op punt zetten van de opleidingsdoelstellingen, met voldoende zorg voor besluitvaardigheid in dit proces.
- Met nadruk adviseert de commissie om het leerlijnenconcept daadwerkelijk te gebruiken voor de inhoudelijke kadering van het programma en daarbij de relatie met de onderliggende doelstellingen van de opleiding te expliciteren. De positionering van de bijgekomen onderzoekslijn zal in dit verband nog duidelijk moeten worden omschreven. De commissie beveelt tevens aan om, in samenspraak met de onderwijskundige van de hogeschool, voor deze curriculumherziening een SMART actieplan op te stellen en daarbij studenten en met name het werkveld nauwer te betrekken.
- De commissie beveelt ernstig aan om, voor een meer herkenbare samenhang, de inhoudelijke afstemming van de opleidingsonderdelen in de curriculumhervorming krachtiger te sturen middels een formeel bekrachtigd, onderwijskundig kader, zoals het leerlijnenmodel, en hierover duidelijk te communiceren met de studenten en de overige stakeholders.
- De commissie vindt het absoluut ongewenst om de ambivalentie ten aanzien van het effectief gehanteerde didactisch model te laten voortduren en verwacht op korte termijn een uitgesproken keuze en een consequent doorvoeren van de implicaties daarvan. De commissie beveelt tevens aan om in dit verband te onderzoeken welke betekenis de werkwijze van de BSV-opleiding daarbij kan hebben.
- De commissie adviseert om het toetsingsbeleid in zijn geheel door te lichten en verder te ontwikkelen in overeenstemming met het onderwijskundige model dat gekozen wordt.
- De commissie beveelt aan om, gelet op de beperkte middelen voor VTO en in het belang van een meer eenduidig onderwijsmodel, professionalisering op didactisch vlak te laten ondersteunen door de nieuw aangestelde onderwijskundige van de hogeschool.
- De commissie beveelt de opleiding aan om de PDCA-cyclus verder te expliciteren, streefdoelen te formuleren en een jaarlijks een actieplan op te stellen waarin prioriteiten worden vastgelegd. Aansluitend daarop dient de opleiding te rapporteren over de ingezette acties en de behaalde resultaten.

De NVAO neemt de aanbevelingen van de commissie over en acht de opvolging ervan van groot belang voor de borging van de geconstateerde kwaliteit van de opleiding in de komende accreditatieperiode. De NVAO verwacht daarom van de instelling dat zij de in het rapport geconstateerde tekortkomingen met urgentie aanpakt, zodat de eerstvolgende beoordeling een positief beeld op deze punten te zien zal geven.

4. Oordelen visitatiecommissie

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding		1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma		2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	O
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	O
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel		3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen		4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg		5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten		6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel.

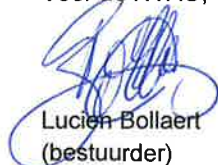
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het sociaal werk (professioneel gerichte bachelor) van de Erasmushogeschool Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding met de volgende afstudeerrichtingen die te Brussel wordt georganiseerd: Maatschappelijk Werk, Maatschappelijke Advisering, Sociaal-Cultureel Werk.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt – overeenkomstig artikel 60, §2 van het genoemde decreet van 4 april 2003 en gelet op de vervaldatum van het vorige accreditatiebesluit – vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021.

Den Haag, 17 december 2013

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 2 december 2013 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

– naam instelling	Erasmushogeschool Brussel
– adres instelling:	Nijverheidskaai 170 B-1070 Brussel België
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie	Bachelor in het sociaal werk
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	Maatschappelijk Werk Maatschappelijke Advisering Sociaal-Cultureel Werk
– vestiging opleiding	Brussel
– onderwijstaal	Nederlands
– studiegebied	Sociaal-agogisch werk
– bijkomende titel	Maatschappelijk assistent